

گزارش «ایران» از کسب و کاری نوپا که برای توسعه نیاز به حمایت دارد

بهار کوتاه پرورش قارچ در چهار محال و بختیاری

استان چهارمحال و بختیاری اگر چه در مقیاس جغرافیایی استان چندان پهناوری نیست اما نقش مهمی در تولید محصولات کشاورزی و باغی دارد. شرایط آب و هوایی مناسب و فعالیت‌های ترویجی در بین کشاورزان و روستاییان این استان باعث شد تا کشت قارچ در محیط گلخانه‌ای و به عنوان شغلی خانگی در روستاهای این استان بسرعت توسعه یابد....

صیادی در شمال دیگر صرفه اقتصادی ندارد

مدیرکل شیلات مازندران با اشاره به «تعطیلی خود خواسته» ماهیگیران عضو شرکت‌های بهره‌گفت: شرکت‌های تعاونی شرق مازندران، بویژه منطقه میانکاله آمار صید بسیار ضعیفی دارند و در حال حاضر فعالیت صیادی برای این شرکت‌ها صرفه اقتصادی ندارد. به گزارش ایرنا، حسن اسحاقی بابیان این که در منطقه شرق مازندران آمار صید کاهش وحشتناکی داشته است...

گزارش «ایران» از اهمیت نقش بخش خصوصی به عنوان حامیان اصلی شرکت‌های دانش بنیان

فراهم آوردن بازار کار دغدغه اصلی شرکت‌های دانش بنیان

می‌توانیم خودمان را به آن اقتصاد دانش بنیان برسانیم و در تولید و صادرات آن نقش داشته باشیم. طالبی تأکید کرد: برای انجام این امور نیاز به یک عزم ملی داریم و حال امیدواریم با توجه به شعارهای امسال بتوانیم این موضوع را محقق کنیم زیرا همه نهادهای و دستگاه‌ها بسیج شدند تا این شعار محقق شود. اگر قرار بود ما امسال نیز طبق روال عادی یک قدم برداریم ولی به نظر من باید چهار قدم به جای آن برداریم.

وی در پاسخ به این سؤال که چه روند و اقدامی موجب تسهیل در کار شرکت‌های دانش بنیان خواهد شد، گفت: من آن زمانی که مدیر مرکز رشد شریف بودم سؤالی را از شرکت‌هایی که در آنجا مستقر شده بودند مطرح کردم، سؤال این بود که شما چه دغدغه‌ها، چالش‌ها یا چه درخواستی از ما دارید؟ جالب است بحث‌های حمایتی و معافیتهای مالی در پارک‌ها و شرکت‌هایی که ما به آنها ارائه می‌دهیم جز اولویتهای سوم و چهارم آنها بود و آنها بیشتر این درخواست را داشتند که به سمت بازار برویم و در توسعه بازار به آنها کمک کنیم.

سرپرست دفتر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم گفت: آنها از این رو چنین درخواستی را داشتند که اگر بازار داشته باشند هیچ احتیاجی به معافیت مالیاتی ندارند و حتی می‌توانند مالیات‌شان را هم پرداخت کنند ولی باید بازار کار داشته باشیم و شناخته شویم. مهم‌ترین چالش و وظیفه ما در قبال شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری این است که روی موضوع بازار کار آنها کار کنیم. طالبی گفت: بازار اصلی خیلی از همین شرکت‌ها و پارک‌های علم و فناوری در صنایع بزرگ است، اگر ما بتوانیم صنایع بزرگ را درگیر کنیم یک سهم خیلی عمده‌ای از بازار شرکت‌های دانش بنیان شکل خواهد گرفت زیرا به هر حال خیلی از آنها درگیر تولید هستند و خیلی از قطعات خود را از خارج به کشور می‌آورند. اگر به این شرکت‌ها اعتماد شود، آن موقع این مسیر باز می‌شود و بازار خوبی برای آنها شکل می‌گیرد. وی بیان کرد: مسأله دیگری که در مواجهه با شرکت‌های دانش بنیان وجود دارد بحث‌های مالی است که باید برطرف شود و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم در پایان گفت: در این چند سال اخیر به دلیل مشکلات مالی که کشور داشته و حالا که مشکلاتی در بحث‌های مختلف وجود دارد، این مسأله هم با مشکل مواجه شده است. البته با تشکیل صندوق نوآوری و کارهای دیگری که در حال انجام است، اقدام‌های خوبی برداشته شده است. متأسفانه خیلی از شرکت‌های ما از همین حمایت‌هایی که نسبت به آنها انجام خواهد شد، اطلاعی ندارند تا از آن بهره ببرند. از طرفی یک رسالت عمده ما این است که حمایت‌ها و تسهیلاتی را که نسبت به آنها وجود دارد به گوش‌شان برسانیم.

وی با اشاره به نقش مهم وزارت علوم در پیشبرد فعالیت‌های شرکت‌های دانش بنیان گفت: در رابطه با وزارت علوم نیز باید تأکید کرد، به هر حال ابزارها، پلتفرم‌ها و زیرساخت‌های حمایتی از سوی ما برای پارک‌ها و مراکز رشد وجود دارد. یعنی آن شرکت‌هایی که در پارک‌ها و مراکز رشد مستقر هستند، مورد حمایت مالی وزارت علوم قرار می‌گیرند. طالبی با بیان اینکه در سال جاری بودجه‌های خوبی متوجه پارک‌های علم و فناوری است، گفت: با تأسیس و تشکیل معاونت فناوری و نوآوری ما امسال شاهد یک گشایش در کارها هستیم زیرا بودجه‌های خیلی خوبی در سرفصل‌های مختلف در اختیار معاونت فناوری و نوآوری قرار داده شده است.

سرپرست دفتر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم درباره برنامه‌ریزی برای حمایت‌ها اظهار داشت: بنای ما این است که از طریق برنامه‌هایی که تعریف می‌کنیم و پیشنهاداتی که خود پارک‌ها به ما ارائه می‌کنند، حمایت‌های مالی را در اختیار خود پارک‌ها قرار دهیم و خیر و برکتش هم به خود آن شرکت‌ها می‌رسد. وی با تأکید بر اینکه باید سهم سید خود در اقتصاد و محصولات دانش بنیان کشور را در GDP کشور توسعه دهیم، گفت: قطعاً مشکلات سر راه تولید زیاد و متعدد است خصوصاً برای دانش بنیان‌ها زیرا هم فرهنگ آن جا نرفته است و البته در یک دهه اخیر کارهای زیادی انجام شده و هم اینکه سهم اینها در اقتصاد کلان کشور سهم بسیار محدودی است. دورنمای ما این است که سهم سید خود در اقتصاد و محصولات دانش بنیان کشور را در GDP کشور توسعه دهیم. این عدد با تعبیرات و تفسیرهای مختلف یک تا ۳ درصد است که متأسفانه این درصد بسیار اندک است. طالبی اشاره کرد: ما هم و غم خود را می‌گذاریم که این درصد را دو رقمی کنیم و آن‌شاءالله در افاق یکی، دوساله بتوانیم آن را به ۱۰ درصد برسانیم. باید صنایع بزرگ ما مانند صنایع لنگر، خودروسازی، پتروشیمی، سیمان، فولاد به طور کلی صنایع مادر را توسعه دهیم. وقتی به همین صنایع مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم که در مرحله اول تولید هستند و در ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته یک چیز را تولید کرده و شاید نهایتاً در خط تولید یک بهبودی ایجاد شده باشد. وی اضافه کرد: متأسفانه اینکه شرکت‌ها وارد تولید محصولات جانی شوند و پروداکت‌های دیگری داشته باشند، کمتر رخ داده است. بدین ترتیب تا این صنایع در کنار صنایع کوچک ما قرار نگیرند و از آنها به عنوان زنجیر تأمین خودشان برای رسیدن به اهداف‌شان استفاده نکنند، اقتصاد دانش بنیان ما به آن معنا شکل نخواهد گرفت.

سرپرست دفتر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم گفت: به عنوان مثال بخش قابل ملاحظه‌ای از بودجه کشور صرف واردات کشاورزی، نهاده‌های دامی، ذرت و گندم می‌شود که متأسفانه عدد بزرگی است. بنابراین سؤالی که مطرح می‌شود این است که ما چطور

■ **چطور می‌توانیم خودمان را به آن اقتصاد دانش بنیان برسانیم**

بهنام طالبی سرپرست دفتر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم در پاسخ به سؤال «ایران» مبنی بر اینکه منابع شرکت‌های دانش بنیان به لحاظ مادی و تولید محصولات چقدر برای ادامه کار و فعالیت آنها کفایت می‌کند؟ اظهار داشت: این را باید از منظر دولتی نظر داد؛ قطعاً هر یک از شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری در کشور حجم و ترنول مالی متفاوتی دارند و هر کدام دارای جایگاه مختلفی هستند. وی در ادامه توضیح داد: طبق قانون صندوق نوآوری و شکوفایی یکی از المان‌های اصلی؛ قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان است که طبق این حمایت سال گذشته یک سرمایه سه هزار میلیاردی در صندوق تعریف شد و امسال نیز فکر می‌کنیم طبق قول‌هایی که در بودجه سال ۱۴۰۱ داده شده، این بودجه دو برابر شده و به شش هزار میلیارد تومان برسد. سرپرست دفتر سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و توسعه فناوری و نوآوری وزارت علوم گفت: خوشبختانه تاکنون نیز کارهای خوبی شده است و صندوق نوآوری نیز به طور مفصل هر چند وقت یک بار بحث‌های رسانه‌ای دارد که در خصوص آن درباره عملکردش گزارش‌هایی را ارائه می‌دهد. در رابطه با معاونت علمی نیز باید گفت، این معاونت جایگاه مشخصی در بحث‌های دانش بنیانی دارد و کمک‌های متعددی، هم به لحاظ ایجاد زیرساخت‌ها و هم پارک‌ها داشته است.

مشکلات سر راه تولید زیاد و متعدد است خصوصاً برای دانش بنیان‌ها زیرا هم فرهنگ آن جا نرفته است و البته در یک دهه اخیر کارهای زیادی انجام شده و هم اینکه سهم اینها در اقتصاد کلان کشور سهم بسیار محدودی است. دورنمای ما این است که سهم سید خود در اقتصاد و محصولات دانش بنیان کشور را در GDP کشور توسعه دهیم

دولت در این زمینه، حمایت از بخش خصوصی برای تولید و رگولاتوری (اجرای قوانین) است. بنابراین دولت می‌تواند به جایگاه خودش برسد و بخش خصوصی ما رشد کند و از طریق دادن مالیات در آمد دولت افزایش پیدا کند و از آن طرف هم اشتغال ایجاد شود. در کشورهای پیشرفته بیش از ۹۰ درصد اشتغال را شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی ایجاد کرده‌اند زیرا صنایع بزرگ با شرکت‌های کوچکی که اطراف خود دارند، کار می‌کنند و رقابت بسیار خوبی میان آنها حاکم است.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا ما در همین موضوع الگویی از کشورهای خارجی در شرکت‌های دانش بنیان پیاده می‌کنیم؟ گفت: ما باید همه چیز را بومی‌سازی کنیم، خیلی از کشورها که اقتصاد دولتی داشتند به سمت اقتصاد دانش بنیان و خصوصی رفتند ولی این باید مرحله به مرحله باشد. به نظر من سرعتی که ما در رابطه با این قضیه داشتیم، سرعت مناسبی نیست و با توجه به تأکیدات رهبر معظم انقلاب و نامگذاری امسال به نام «تولید؛ دانش بنیان و اشتغال آفرین» حتماً بخش‌های مختلفی که درگیر موضوع دانش بنیان هستند و همچنین ما باید به این باور برسیم که امور کار را از طریق شرکت‌های دانش بنیان انجام دهیم. اگر این اتفاق بیفتد این نتیجه حاصل می‌شود ولی اگر این تفکر در اقتصاد دولتی و شرکت‌های دولتی ایجاد نشود به هر حال قضیه ادامه پیدا خواهد کرد و اتفاق خاصی نخواهد افتاد.

نظام نوآوری باز یعنی این که شرکت‌های بزرگ موضوعات خدماتی و تولید را به شرکت‌های کوچک و متوسط واگذار می‌کنند. در حال حاضر بزرگترین کارتل‌های صنعتی و تولیدکنندگان خودرو در اطراف خود شرکت‌های متعدد و متنوعی دارند که این شرکت‌ها یا زایشی هستند یا از قبل با برنامه‌ریزی ایجاد شده‌اند

آنچه که در کنار تولید کمی شرکت‌های دانش بنیان و حمایت‌های مالی باید محور اصلی قرار بگیرد، ایجاد بازار کار مناسب است. وقتی بازار کار وجود داشته باشد و محصول شرکت‌ها و پارک‌ها به جامعه صنعتی معرفی شود، بار عظیمی از مشکلات شرکت‌های دانش بنیان حل خواهد شد. اما این کار چطور میسر خواهد شد؟ بازاری که توسط اجناس خارجی احاطه شده چطور می‌تواند مسیر را برای محصول ایرانی و بومی‌سازی شده هموار کند؟ ابتدا باید توسط نهادهای بویژه دولت فرایند اعتمادسازی برای بازاری که قرار است محصول خود را جایگزین محصول خارجی کند، ایجاد شود. بخش عمده این اعتمادسازی به عهده خود شرکت‌ها و پارک‌ها است که محصولات قابل اتکا تولید کنند. با توجه به شعار سال «تولید؛ دانش بنیان و اشتغال آفرین» اگر پیش‌تر برای رشد پارک‌های علم و فناوری و حمایت از تولیدات شرکت‌های دانش بنیان یک قدم برداشته می‌شد؛ اکنون باید این گام‌ها بلندتر باشند تا به تحقق شعار رسیده و در آخر سال نتایج آن را در تولیدات و بازار کار مشاهده کنیم. شرکت‌های دانش بنیان با قرار گرفتن در زیر چتر حمایت بخش خصوصی این مسیر را سریع‌تر طی خواهند کرد. «ایران» درباره اهمیت نقش بخش خصوصی به عنوان حامیان اصلی شرکت‌های دانش بنیان گزارشی تهیه کرده است که در ادامه می‌خوانید:

متعدد و متنوعی دارند که این شرکت‌ها با زایشی هستند یا از قبل با برنامه‌ریزی ایجاد شده‌اند. بنابراین شرکت‌های بزرگ از طریق سیاستگذاری کلان برنامه‌هایشان را پیش می‌برند ولی کارهایشان را همین شرکت‌های کوچک و متوسط انجام می‌دهند.

«اخبار معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری در نشست با رؤسای پارک‌ها از بخش خصوصی خواستند کارآفرینان را شناسایی کرده و روی آنها سرمایه‌گذاری کنند. ستاری راه‌اندازی این چند سال روند تبدیل شرکت‌ها به دانش بنیان یک مقداری کند شده باید راجع به آن یک فکر جدی شود و باید بررسی کنیم که در واقع علت آن چیست؟ یکی از راه‌حل‌ها این است که باید ورودی‌ها به شرکت‌های دانش بنیان جهت دمی شده و افزایش پیدا کند.

دبیرکل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عنف) گفت: ما تحقیقات بسیار زیادی در دانشکده‌ها و پژوهشکده‌ها در تمام وزارتخانه‌ها داریم که باید آنها را نیاز محور کنیم و مسأله پایان نامه‌ها، رساله‌های دوره‌های دکتری و پسا دکتری موضوعاتی است که ما هم در وزارت علوم و هم در شورای عالی عتف بزودی به آن می‌پردازیم.

وی افزود: بنابراین اگر بتوانیم موضوع پژوهش را یک موضوع ویژه ببینیم و خوراکي که منجر به تولید محصولاتی که می‌تواند تجاری شود، شناسایی کنیم؛ یکی از راه‌های توسعه شرکت‌های دانش بنیان را اجرایی کرده‌ایم. نظام و سیستم اقتصادی کشور ما یک سیستم دولتی است. در تمام دنیا اتفاقاتی که در این سال‌ها در کشورهای رو به رشد و پیشرو افتاده Open innovation system با نظام نوآوری باز بوده است.

صالحی گفت: نظام نوآوری باز یعنی این که شرکت‌های بزرگ موضوعات خدماتی و تولید را به شرکت‌های کوچک و متوسط واگذار می‌کنند. در حال حاضر بزرگترین کارتل‌های صنعتی و تولیدکنندگان خودرو در اطراف خود شرکت‌های